

bylo-li se o něm usneseno. Byl-li kandidát při ústní zkoušce reprobován, budiž hlasováno o lhůtě, před jejímž uplynutím kandidát nemůže býti připuštěn k opakování ústní zkoušky; opakování praktické zkoušky může býti v tomto případě prominuto.

8. O výsledku státní zkoušky s prospěchem vykonané vydá se kandidátovi vysvědčení, jež obsahuje:

- a) nacionále kandidátovo;
- b) vyličení postupu jeho vzdělání;
- c) den zkoušky a
- d) výsledek komisí určený.

9. Každý kandidát zapraví před zkouškou, když podává žádost za připuštění k ní, 20 zl. k rukám předsedy zkušební komise.

10. V ostatním, zejména o pravidlech pro reprobaci platí obdobně předpisy dané pro státní zkoušky na vysokých školách technických.

V. Státní zkouška na vysoké škole pro zemědělství týkající se vzdělání v hospodářství polním a lesním je blíže upravena min. nař. ze dne 18. května 1889 č. 80 ř. z.

VI. Státní zkoušky byly dále zavedeny na horních akademiích v Lubně a Příbrami nejvyšším rozh. ze dne 27. prosince 1894, v době, kdy tyto horní akademie byly povýšeny na školy vysoké, a sice byly zavedeny pro hornictví a hutnictví na školách odborných tamtéž zřízených.

Zkrácení důchodkové viz Přestupky důchodkové.

Zletilost viz Věk.

Zločiny.

I. Pojem.

Dle trestního zákona ze dne 3. září 1803 byly zločiny protizákonné činy a opomenutí, při nichž úmysl směřoval přímo k tomu, čím bezpečnost vůbec se poškozuje, a při nichž velikost poškození nebo nebezpečnější povaha okolností odůvodňuje trestní stíhání. Z této definice plynou tři podstatné známky zločinu a to:

1. Poškození právní musí býti bezprostředné t. j. čin musí porušovati právní řád ve státě sám a bezprostředně a nikoli snad toliko přičítati se opatřením k ochraně práva čelícím.

2. Úmysl musí směřovati k poškození právnímu a

3. poškození musí dosáhnouti určité velikosti neb okolnosti s činem spojené musí býti ve větší míře nebezpečny.

Tyto tři podstatné známky zločinu přijal i nynější trestní zákon. § 56 ustanovuje, že bezprostřední útok na právní řád jest podstatnou podmínkou zločinu, ať již útok tento čelí proti veřejné bezpečnosti nebo proti bezpečnosti jednotlivých osob; že ke zločinu se vyžaduje úmysl směřující ku právnímu poškození, plyne z § 1 tr. zák., dle něhož ke každému zločinu jest zapotřebí zlého úmyslu. Úmyslné, dolosní a kulposní činění jest nezbytnou podmínkou zločinu; beze zlého úmyslu není tudíž zločinu. Z toho nezbytně plyne důsledek, že, má-li se jistý skutek jako zločin přičítati, pachatel musel jednati netoliko vůbec se zlým úmyslem, nýbrž že musel ve svůj úmysl pojmuti všechny známky k pojmu zločinu potřebné; zlý úmysl musí tudíž všechny tyto známky pronikati (roz. ze dne 22. prosince 1879 č. 10.684, sb. č. 216).

Zlý úmysl jest podstatnou známkou zločinu, pročež § 4 tr. z. ustanovuje, že zločin pochází ze zlomyslnosti pachatelovy a nikoli z povahy

toho, na němž byl spáchán, tak že pro přičetnost jest nerozhodno, zdali zločin byl spáchán na osobě proti její vůli nebo s jejím souhlasem. Velikost poškození, větší škoda, nebezpečnější následky pro obecnou bezpečnost nebo bezpečnost jednotlivců kvalifikují i dle nynějšího trestního zákona jednotlivé delikty na zločiny (srv. Herbst »Österreichisches Strafrecht« str. 17 a 18).

II. Rozdělení zločinů.

Rozdělení zločinů obsažené v § 56 tr. z. bylo beze změny přejato z dřívějšího trestního zákona ze dne 3. září 1803; § 56 činí rozdíl mezi

1. zločiny, jimiž se poškozuje společná bezpečnost přímo ve svazku státním. Sem náleží velezrada, uražení Veličenstva a členů císařského domu, rušení veřejného pokoje;

2. zločiny proti veřejným opatřením, na př. pozdvižení, vzpoura, zneužití úřední moci, jakož i celá řada případů veřejného násilí, zejména proti veřejným úřadům, vrchnostenským osobám, korporacím zákonem uznaným, zlomyslné poškození železné dráhy nebo telegrafu státního.

3. Zločiny ohrožující bezpečnost jednotlivých lidí:

a) v příčině osob: vražda, zabití, vyhnání plodu, odložení dítěte, těžké uškození na těle, souboj, násilné smilstvo, zprznění, smilstvo proti přirozenosti a pod.;

b) v příčině majetku: zhárství, krádež, zpronevěra, loupež, podvod, vydírání;

c) v příčině svobody nebo jiných práv. Sem náležejí četné případy veřejného násilí, jako obmezení osobní svobody, únos, utrhaní na cti, dvojnásobné manželství a pod.

Kdežto § 56 tr. z. obsahuje všeobecné rozdělení zločinů, jedná § 57 o zvláštních druzích zločinů a vypočítává je v 39 bodech. § 57 liší se podstatně od odpovídajícího jemu § 51 tr. z. z r. 1803. V tomto byly totiž jednotlivé druhy zločinů uvedeny dle jednotlivých hlav; naproti tomu nyní platný tr. zákon rozděluje různé zločiny, byť i byly obsaženy v téže hlavě, jako zvláštní druhy zločinů (tak na př. v sedmé hlavě obsažené zločiny pozdvižení a vzpoury, četné případy veřejného násilí, vražda a zabití a pod.) a činí dále důsledně rozdíl mezi způsobem a druhem zločinů (srv. Herbst, Österr. Strafrecht, str. 190). Rozdělení zločinů ve zločiny veřejné a soukromé jest — jak Herbst správně poznamenává — nyní zastaralé a zakládá se v tom, že při prvnějších jest předmětem zločinu stát, při druhých jednotlivá osoba. Avšak vzhledem k tomu, že i při mnohých deliktech soukromých, na př. při křivé přísaze i státní zájem se porušuje a naopak, nelze tohoto rozdělení již uhájiti.

III. Pokus zločinu. Srv. Příprava a pokus činu trestného.

IV. Zásady o potrestání zločinců.

1. Zločiny trestají se smrtí nebo žalářem (srv. čl. Trest smrti, Žalář).

2. Jako trestnost tak i trest sám nemůže se vztahovati na nikoho, leč na zločince (§ 31 tr. z.).

3. Trest má se přesně dle zákona ustanoviti a nesmí se vyměřiti ani ostřeji ani mírněji, než jak zákon dle přítomné povahy zločinu a pachatele předpisuje (§ 32 tr. z.).

4. Také se nemůže vůbec žádný jiný způsob trestu zločinci ukládati, nežli ten, který v platném trestním zákoně jest ustanoven.

5. Rovněž nemůže trest zasloužený býti zdvižen za příčinou vyrovnání mezi zločincem a poškozeným (§ 33 tr. z.).

6. Pro zločiny, které spáchal rakouský příslušník v cizině, nemá, byv v Rakousku postižen, nikdy cizí zemi býti vydáván, nýbrž má býti potrestán, nehledíc na zákony té země, kde zločin byl spáchán, dle rakouského zákona trestního. Byl-li však pro ten čin již v cizozemsku potrestán, má se trest v cizině vytrpěný vpočísti do trestu, který dle rakouského trestního zákona sluší na dotyčný zločin uložit. Rozsudky cizích úřadů trestních nesmí se nikdy v tuzemsku vykonávati.

7. I proti cizinci, jenž v rakouském státním území spáchal zločin, budiž rozsudek vynesен jen podle platného zákona rakouského (§ 37 tr. z.). Spáchal-li cizinec v cizině zločin velezrády čelící proti státu rakouskému nebo spolku německému nebo zločin falšování rakouských veřejných úvěrních papírů nebo mincí, budiž potrestán podle rakouského trestního zákona tak jako tuzemec (§ 38 tr. z.). Spáchal-li však cizinec v cizině jiný zločin než některý ze zločinů uvedených, má se, byl-li by v tuzemsku postižen, sice vzíti vždy do vězení, budiž však ihned vyjednáváno se státem, kde zločin spáchal, o jeho vydání (§ 39 tr. z.).

8. Potrestáním zločince ničeho se nemění v právu těch, jimž zločinem bylo ublíženo neb uškozeno a jimž za to náleží dostiučinění nebo náhrada od zločince, jeho dědiců nebo z jeho jmění (§ 42 tr. z.).

V. Pominutí zločinu.

Zločin pomíjí:

1. smrtí zločincovou: Smrtí pachatelovou, nechť nastala před početím nebo po početí vyšetřování, před vynesením nebo po vynesení rozsudku, pomíjí sice stíhání zločince a uložení trestu, avšak, byl-li rozsudek již prohlášen, podržuje v příčině náhradních nároků soukromoprávních platnost. Zemře-li obžalovaný před vyřízením zmateční stížnosti, stane se tato bezpředmětnou a řízení o ní budiž zastaveno (usnes. ze dne 18. května 1881 č. 5621, jímž opuštěno bylo stanovisko roz. ze dne 4. února 1876 č. 9951, sb. č. 97) (§ 224).

2. Odbytím trestu: Když zločinec přestál trest jemu uložený, má se pokládati zločin za shlazený. Potrestaný vstupuje opět ve všechna práva, pokud dle zákona jich úplná nebo dočasná ztráta s odsouzením není spojena. Nikdo mu tudíž nesmí v požívání takových práv překážeti ani příkoří činiti. Rovněž nemá mu býti minulost nikým vytýkána, pokud vede život počestný, aniž má z toho důvodu jakýmkoli způsobem býti haněn (§ 225 tr. z.).

3. Prominutím trestu (srv. tento čl.).

4. Promlčením (srv. tento čl.).

Zmaření exekuce.

I. Část všeobecná.

Platný tr. z. pojal celou řadu norem k ochraně věřitelů proti zkrácení při exekuci; tak zejména § 183 odst. 2 tr. z., který nařizuje, že věci věřitelem zabavené a v uschování dlužníkově ponechané pokládají se za statek dlužníkovi svěřený, takže tudíž zadržování neb scizení věcí zabavených je zločinem, po případě přestupkem zpronevěření. Tutéž tendenci sleduje § 197 ad f) tr. z., který stíhá jako podvod uvádění vymyšlených věřitelů, překroucení pravého stavu majetkové podstaty podvodným dorozuměním neb zatajením části této podstaty.